

Digitala tekniker – en introduktion

Digitaliseringen av information har onekligen haft en genomgripande effekt på samhället. Att skildra den digitala utvecklingen är som att försöka illustrera ett föränderligt föremål som ständigt är i rörelse. Risken finns att man fångar ögonblicksbilder som snabbt minskar i aktualitet. Trots dessa utmaningar är det angeläget att vår profession har kunskap om digitaliseringens påverkan på odontologin, dess möjligheter och omöjligheter, fördelar och nackdelar.

I detta och nästa nummer publiceras åtta artiklar som kommer att ge er olika perspektiv på utvecklingen och användningen av digitala tekniker. Det redaktionella arbetet har skett i en kommitté bestående av: Flemming Isidor (Danmark), Martin Janda (Sverige), Päivi Mäntylä (Finland) samt Marit Øilo (Norge). Samordnare har varit Thomas Jacobsen (Sverige).

Digitala tekniker är en övergripande rubrik. Under detta paragraf ryms ett stort antal användningsområden. Avsikten med detta tema är att presentera ett urval som kan illustrera hur digital teknik används i samband med terapiplanering, behandling, undersökning, utbildning och kommunikation.

- I den första artikeln beskriver Thomas Klit Pedersen och medarbetare hur digital virtualiseringsteknik kan användas i samband med planering av komplicerad ortodonti, ortognatkiurgi och rekonstruktiv kirurgisk behandling.

- Därefter redogör Krister Svensson och medarbetare för hur utvecklingen inom 3D-röntgen och datateknik förbättrat möjligheterna att planera och utföra implantatbehandling.

- Nästföljande artikel behandlar en helt annan aspekt på digitalisering. Martin Janda och medarbetare diskuterar konsekvenserna av Internet som informationskälla.

- Det första numret avslutas med en artikel av Peter Rusanen och medarbetare. De beskriver en metod som med hjälp av video skall underlätta kommunikation mellan tandläkare och tandtekniker.

- Det andra numret inleds med en artikel av Per Vult von Steyern och medarbetare. De beskriver metoder att med hjälp av CAD/CAM framställa protetiska konstruktioner.

- I nästföljande artikel redovisar Bjørn Einar Dahl och Hans Jacob Rønold kunskapsläget avseende digitala avtryck.

- Därefter rapporterar Terhi Karaharju-Suvanto och Kimmo Suomalainen hur informations- och kommunikationstekniken (IKT) har etablerats inom undervisningen.

- Slutligen beskriver Mika Kortesiemi och medarbetare hur digitaliseringen påverkat röntgen inom odontologin.

Vi vill avslutningsvis framföra vårt varma tack till de författare som bidragit till detta nordiska tema.

*På redaktionskommitténs vägnar
Thomas Jacobsen*